

Ta pak večer v alkovně na loži pod nebesy nemohla hned usnouti, ač byla dlouhou jízdou na seláckém voze dosti unavena. — Myslí tékala sem tam, v Praze, a zase doma u kamarádek; v tom už zase viděla ten rej v Pražských ulicích, vzpomněla na starou paní, co jí řekla o tom kočáru, že by sama mohla v takovém jezdit. Malovala si to, a kdy by tak do Městce přijela; v tom jí vytrhl ohlas vojenské trouby. To z nedalekých kasáren zaléhal sem vědeckými signály táhle a nějak smutně. Naslouchala, až vyzněl, pak se začala modlit, než v tom jí zase strýce major na mysl připadl, ale nějak mlhavě, vysoký, bílých knírá, se šavil, v bílém kabátě a červenými výložky. Ale spustil-li německy!

VIII.

Poslední po meči.

Dan co den chodil P. Vrba ráno naproti k svatému Ignáci, sloužit mši sv., a to od té doby, co jim zavřeli kostel sv. Karla. Za teplejšího počasí chodil s ním také farář Hejna, na jaře dlouho ve svém tmavomodrém, límcovém pláští, v čepici přes uši stažené, a mival mši z pravidla nejlépe tomu oltáři, u kteréhož teď po nějaký rok denně sloužil vojenský kněz slovanou mši svatou. Dnes, ač byl krásný, březnový den a slunce jasně svítilo, zůstal starý farář doma. Nebyť mu již od večera dosti volno, a v noci dobře nespál; ale svého kaplana do kostela poslal. A ten byl tomu rád, že jde sám, nebo se chtěl po mši zastavit a také zastavit vedle ve vojenské nemocnici. Přepřítal se na Brtka a chtěl se k němu podívat. Vojáci ho však nahoru nepustili a odbyli ho, že o vojákově nevědí, jak mu je. V tom, jak s nimi jednal, přicházel shora mladý důstojník a ten povímněvší starého kněze, sám k němu přistoupil a ptal se zdvořile, čeho si přeje.

Uslyšev, pokrčil rameny, teď že není čas návštěv, ale poslal vojáka nahoru se zeptat, jak je tomu zrestanému muži. Přišla zpráva, jaká se dala očekávat: že je tomu vojákové zle, že musí ustáti na břicho ležet, jak má hřbet rozbitý. Rozsekali ho, že má záda jednu ránu, až mu maso visí, a že se to všecko zapaluje. — Tak voják vyřizoval.

Zasmušlen vracel se P. Vrba domů. Cestou sám sebe v duchu přisnil, to že má ze své dobroty, kdyby byl do těch prokletých kasáren nešel, a proč tam ležl, když ten dům tak zneuctil, tak že by ten kaprál byl třeba na tom vojákově tak nesešel a ho nesoužil, a nemyslí, že on Vrba, je strýcem toho nešťastného Brtka. Teď že bude mít, teď aby chodil do nemocnice. O to by tak nebylo, ale o faráře, když mu nic neřekl.

Docházejí k jejich domu, zhlédli před ním paní Markovou. — Ještě ta! Jistě čeká k vůli tomu děvčeti. Zás nová starost! A co si toho vždycky nabře, každému vyhoví —

Mražil se dost, ale když došel, vyslechl docela vřídlné a s účastenstvím, že ta šlechtička si vyšla do kostela, ale že se nevrátil, že již je dlouho. "Zhloudila," mnil.

A ta se nečlá. Zvěděl leccos, i to o té němčině; ale tu se jen unavil, až paní Markovou tím popletl. Začala také povídat, jak ráno, když studentin odsel, byla ta slečna u okna, jak se dívala na dvůr na vojsko, že se ani nemohla odtrhnout. V tom zhlédl P. Vrba v okně holou hlavu faráře Hejny v malé, černé šepičce; i chváral, že pan farář šeká.

prve o divadle, když Šedivý vykládal, jak tu měly šlechtičny zapotření, než se přestěhovaly na Hradčany, a jak se vůbec dobře mají, a že ani nejsou všechny českých rodů a tak starých, jako některé domácí.

Oči jeho utkvěly při tom zkomávané na tváři mladé šlechtičny. Ta na okamžik se před se zahleděla jako v zamyšlení, až se pojednou optala: "A mají také kočáry?" Šedivý byl překvapen, ale pak se té otázce bezděky usmál. "Na kočárech jezdí, pravda," odvětil, "ale panno, hle!"

Zastavil se. Byli u příčné ulice, jež alej přerušovala. (Zbytek její je dnešní Větrnická ul.) Šedivý ukazoval přes příčnou tu ulici na levo na roh, kde stálo patrové stavení s mansardovou střechou krytou kůrkami, valně už zahnědlými. Stavení to ozdobené při zakulacených rozích plochými sloupy a nad okny římsami barokového rázu, mělo zelené žaluzie. Nevysoký věchod byl z ulice. Od toho domu dále směrem aleje k Lípové ulici táhla se vysoká zeď. Z ní v určitých vzdálenostech vynikaly mírně profilované ozdobné pilíře, na jejichž hlavících stály pískovcové vázy a puttí ve stínu rozložitých stromů za zdí se vysoko pňoučeh.

V tom domě bydlí pan major Materna, oblažoval Šedivý. Toho okamžiku stanul u nich Vavák s P. Vrbou. "Tak to je dům pana majora," mnil rychtář, hledě na nárožní stavení. "A to je v nějaké zahradě." "To je hraběte Klam-Gallasa," vysvětloval P. Vrba. "A veliká!" mnil rychtář, stopuje zrakem dlouhou zeď. "Ó, veliká," vysvětloval Šedivý, rukou směr naznačuje. "Tady a Lípovou ulici, a odtud zas jde zeď Ježnou ulici až dolů k jezovitému. Hrabě Gallas skoupl tu kolik domů, no, již před dvaceti lety, a tenhle," a ukázal na majorův, "byl také sousedský, ale patřil nějaké baronce, a byla při něm vinice a kuchyňská zahrada. A ještě jiné zahrady a zahrádky skoupl a udělal z toho zahradu. Je prý tuze krásná."

"A jakže pan major?" "Sloužil prý s nějakým Gallasem na vojně. A tak mu pak tu ten byt přenechali." Mladá Maternová mlčela. Nějak zvažněvši, hleděla na dům se žaluziemi, na zahrádku zeď i na koruny stromů stopené v zářivém jasu jarního slunce. Trhla sebou, když P. Vrba jí vyzval, tak že tedy ve jménu Páně půjdou. Rudý stín mihl se jí obličejem a neodvětila ani, když jí Šedivý přál, aby šťastně pošli. Za to jí svitlo ve zraku, když dodal, že tu chvíli počká, kdyby se snad brzo vrátili.

Vešli. Sňá byla bílená, cihlami dlážděná, dřevěné staré schody měly masivní zábradlí zděné, pod nímž u prvního schodu stála na podstavci nevelká socha nějaké skroucené stojící Flory nebo mladé zahradnice. P. Vrba šel napřed, za ním rychtář, poslední panna Maternová. Nahoře na chodbě čistě vybělené zhlédli na oknech mnoho uschlých květů, v jednom, ve výklenku, také dva huďební pulpity. A okna byla zašlá, míst sem tam měňavé duhových. Stanuli. Spatřili na pravo na konci chodby otevřené dvéře. Viděli jimi veliký krb, nyní studený, bez záře, nad ním na bílé zdi plno lesklého měděného nádobí; kaserolů, pánví, forem i konvic a pod tím u zdi, pobílil krbu nenatřený, nevelký stůl, na stole koš, z něhož čouhala nějaká zelenina a vrkoč cibule. Vedle koše na stole leželo se nle do šedastříbrna bříško zabité ryby.

Před tou rybou ležela otevřená kniha, ne hrubá, ale velká, a nad ní se skláněly dva mužové skoro proti sobě. Ten na pravo hodně veliký prohledávací vlasů, s černou mašlí v týle, suchý, dlouhých rukou, s přisřizými kníry, s evokem v uchu, v šedé kamizole a v tmavých nohavících a gamáších, druhý značně menší, subtilnější, v květovaném županu, v pudrované vískence a copu. A ten ukazuje u kazušáčkem na nějaké místo v knize, opakoval: "A perník, rozumíš, ale krájené mandle se, to jakoby ješli žloutk flosky ševcovské, ale krosianky, a hrozinek bis, povídám bis!"

"Ale, pane obrstwachtmistr, bis to nejde —" Menší muž se vzpřimil, a upřev zrak na opponenta, zvolal prudce: "Habt acht!" A kuchař opponent postavil se jako struna a jen mrkal očima. Malý velitel ho tak chvílku nechal, pak opakoval určité velitelsky: "Perník; mandle žádné, hrozinky, a ty bis; ať to chutná na repectei."

A pojednou jakoby si vzpomněl, dodal, slevuje mnoho z přísného tónu: "Odpoledne budeme hrát." Náhle umkl a rychle se obrátil, neboť zaslechl kroky. Přichozí teď jak náleží spatřili jeho hladce oholenou tvář, živě zardělou, s obočím nápadně černým, pěkně klenutým. Nevelký, starý pán tím svéže a dost mlade vypadal, tak že se tomu Vavák až divil. Jen P. Vrba si v duchu řekl: "Aha, ty se, dědku stará, matuješ!"

Přísný velitel kuchyně hleděl udiven a ne tuze vřídlně na nenadálé hosti, zvláště na sedláka, za nějž se Rezi postavila. Když se P. Vrba zeptal, je-li pan major Materna doma, odvětil zkrátka: "Pan Materna z Květnice je doma. Co mu chcete?" "My bychom s ním rádi mluvíli."

"Mluvíte s ním!" odvětil zoztra, jakoby uražen. Překvapení bylo patrné. Nejvíce jeho neř žals. Velký, s kníry, v bílém fráčku s červenými výložky, šavle, ostruhy, tak si ho představovala. A ten tu! V tom jí vzal Vavák za ruku, vedl ji do předu, a maje čepici sneknetou, uctivě a vážně začal: "Urožený a statečný pane! My tuhle přivádíme poslední ratolest jejich starožitného rodu. Otec její, vašnostin pan bratr, před lety na Poděbradstě mnohá léta fořtem býval —"

Svěží dívčin zjev starého pána z Květnice patrně mile překvapil. Ale jak uslyšel Vavákovu řeč, zamračil se a pojednou se rychtáře

zoztra otázal, kdo je. Ten odpověděl. "A co ten metál?" a major ukázal na rychtářův stříbrný peníz. "Ten mi ráčil udělit jeho majestátnost nebožtk císar pán před čtyřmi lety." "Hm — a velebný pán?" To již zdvořileji mluvil a po německu. P. Vrba, že stál před šlechticem a důstojníkem, neodolal starému respektu a kloně se hluboko, velmi zdvořile vykládal, jak on sem přichází.

"No, tak pojďte dál," přerušil ho major a vedl nenadálé hosti chodbou kolem dvojích dveří bře natřených, až pak třetí otevřel. Tudy uvedl společnost do nevelkého pokoje, stropu dosti nízkého. Stěny byly pokryty čalouny, na zdech viselo zredlo ve skleněném rámu, několik silhouet nad pohovkou na zdi a nad nimi velká rytina generála Laudona. — V rohu u okna stál klavír. Major na okamžik zmizel ve vedlejším pokoji, odkudž se pak vrátil bez županu, v kabátě tmavomodré barvy. Usednuv proti hostem, změřil zase zrakem svou neteř, pak jal se Vaváka po německu se vypyťavati. Bylo patrné, že je na tento jazyk zvyklejší, jakož také o tom svědčila jeho česká výslovnost.

"Urožený pane, jináč neumím zvučeti než jedině našim českým hlaholem." Major persista vyvalil na něj ostru, jakoby uražen. Překvapení bylo patrné. Nejvíce jeho neř žals. Velký, s kníry, v bílém fráčku s červenými výložky, šavle, ostruhy, tak si ho představovala. A ten tu! V tom jí vzal Vavák za ruku, vedl ji do předu, a maje čepici sneknetou, uctivě a vážně začal: "Urožený a statečný pane! My tuhle přivádíme poslední ratolest jejich starožitného rodu. Otec její, vašnostin pan bratr, před lety na Poděbradstě mnohá léta fořtem býval —"

Svěží dívčin zjev starého pána z Květnice patrně mile překvapil. Ale jak uslyšel Vavákovu řeč, zamračil se a pojednou se rychtáře

hovorom o jejím nebožtku otcí. A ten starý pán pořád nic, pořád klidný, i když mu o vlastním bratru povídají. Nic ho to nehnulo. A na ni ještě nepromluvil ani slovíčkem. Jistě nechee, neuzná jí. Než v tom na ni došlo. "Má ta panna nějaká dokumenta?" ptal se pojednou major.

"Tu jsou, urozený pane." Vavák vytáhl z kapsy erbovní list a j. rodinné doklady i Rezin křestní list. Starý Materna nasadil lorgnon a jal se všecko zkoumavě prohlížeti. V pokoji slunečnými paprsky vyjasněném nastalo ticho. Stromy venku v zářivém vzduchu se ani nehnuly. Jen nějaké bouhání, snad z kuchyně, se na okamžik ozvalo, a šustot papíru, jak major listy obraecl. Vavák ho bedlivě zrak sledoval. P. Vrba mrkl okny ven, mrkl pokojem. I Rezi tak učinila; té padli nejvíce do očí malí panáčkové porcelánové, pěkně malované, stojící na římsě nad krbem v pravo, v levo od krásných hodin stojatých s alabastrovými sloupky, plné zlatolaských figurek.

V tom spustil major lorgnon a zahleděl se do stolu; přemýšlel, rozhodoval se. Listiny ho přesvědčily, přibuzenství jasně, jak náleží prokázáno. Když pozvedl svých zraků, upřel je na neteř a pak se pojednou ozval: "Theresia!"

Neřekl to již tónem, jakým dosud mluvil, nýbrž nějak vážněji, skoro obřadně a dodal po německu, aby přistoupila. Rezi, jak své jméno uslyšela, rychle vstala v nejistotě, upíraje oči na starého strýce. V tom jí P. Vrba za šaty zatahal a rychle a tiše jí řekl, aby šla. Přistoupila váhaje a poklonila se svým maloměstským způsobem. V tom, jak se k ní starý důstojník nachýlil a ji na čelo políbil, ovanula jí nějaká zvláštní vůně, ve které však jakoby bylo přimíseno tabákového zápachu. "Vítám vás jako bratrovu deuru!" mluvil major vážně, skoro škrobeně. "Proč pak mi pan bratr nikdy nepsal?" (Pokračování.)

Jako znovuzrozen. — Pan Jos. Hejhal, z East Jordan, Mich., poslal nám dopis tohoto znění: "S velikou radostí vám oznamuji, že dle rady mi poskytnuté užíval jsem Severův Životní balsám, který se znamenitě osvědčil. Cítím se úplně zdrav, silen a jako znovuzrozen."

Vypadáte starší?

Jistě nemoce vnitřní a k nim družící se slabost přispívají k tomu, že lidé vypadají staršími, nežli jsou. Zredlo ukazuje bledě, uvadlé lice, obličej jeví výraz únavy. Následujte příkladu jiných a užívajte

SEVERŮV ŽIVOTNÍ BALSÁM

- Sili zaživadla.
- Odpomáhá zácpě.
- Napravuje poruchy jater.
- Přemáhá slabost.
- Obnovuje krev.
- Vlévá nový život.

Cena 75c

Odstranuje výraz předčasného stáří.

Příroda nařizuje

miti dostatek posilujícího spánku každé 24 hodiny. Máte vy? Pokud nervy vaše jsou chové, podrážděné, slabé, ne můžete tomuto požadavku přírody vyhověti.

Severův Nervoton

odpovězte takovému stavu, neboť uklidní vaše pobouřené nervy, dodá jim síly a přinese vám osvěžující spánek.

Láhev za dollar.

Okamžitá úleva

jest láhoucí při prudkých, vystřelujících bolestech, kloubového, bederního, neb svalového revmatismu, při křečích, neuralgii, a bolestí v zádech.

Severův olej sv. Gotharda

je přímo na sídlo takové bolesti, na povrchu těla a mastaví ji. Státi jen vtrásti jej dlaní, neb nálihi selen oleje na látku a přivlácti na místo bolesti.

Láhev za 50 centů.

Severovy léky jsou doporučovány a prodávány všude u spolehlivých lékárníků. Neberte jiných léků, kdyby vám byly nabízeny.

Lékařská porada zdarma. Pište mi

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA